

Aynur Teymur qızı ZEYNALOVA
Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti, baş müəllim
E-mail: ayn.zeynalova@gmail.com

İNNOVATİV MALİYYƏ STRATEGİYALARI VƏ ONLARIN NİN TƏTBİQİ İSTİQAMƏTLƏRİ

Xülasə

Qloballaşma proseslərinin dərinləşdiyi, rəqəmsal texnologiyaların sürətlə inkişaf etdiyi bir şəraitdə maliyyə idarəetməsinin yeni formalarının tətbiqi, maliyyə dayanıqlılığının təmin edilməsi və maliyyə risklərinin idarə edilməsi aktual məsələlər kimi diqqət mərkəzindədir. Bu baxımdan innovativ maliyyə strategiyalarının formalaşdırılması və tətbiqi istiqamətlərinin, eləcə də qabaqcıl beynəlxalq təcrübənin Azərbaycan reallığında tətbiqi imkanlarının araşdırılması zəruridir. Əldə olunan nəticə maliyyə strategiyalarının təkmilləşdirilməsinə dair təklif və tövsiyələrin hazırlanmasından ibarət olmalıdır.

Təqdim olunan elmi məqalədə müasir dövrün tələblərinə uyğun innovativ maliyyə strategiyalarının tətbiqi istiqamətləri, onların formalaşdırılması və səmərəli idarə edilməsi məsələləri nəzərdən keçirilir.

Açar sözlər: innovativ inkişaf, maliyyə strategiyası, risk, idarəetmə, rəqəmsal transformasiya, “yaşıl maliyyə”

UOT: 336

JEL: E58, F31, F38, G18, E42

DOI: <https://doi.org/10.54414/HZXC1377>

Giriş

Müasir dövrdə maliyyə sektorunun innovativ inkişafı, qloballaşma proseslərinin dərinləşməsi, maliyyə bazarlarının transformasiyası və integrasiyası, eləcə də rəqəmsal texnologiyaların sürətli tətbiqi şəraitində maliyyə strategiyalarının təkmilləşdirilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Hazırda dünya iqtisadiyyatında baş verən qeyri-müəyyənliklər, demoqrafik dəyişikliklər, iqlim dəyişikliyi, pandemiya təhdidləri və geosiyasi risklərin artması fonunda maliyyə sektorunun dayanıqlılığının təmin edilməsi mürəkkəb və çoxşaxəli problemə çevrilmişdir.

Azərbaycan iqtisadiyyatının şaxələndirilməsi, qeyri-neft sektorunun inkişafı və iqtisadi artımın dayanıqlılığının təmin edilməsi kontekstində innovativ maliyyə strategiyalarının tətbiqi və maliyyə sisteminin modernləşdirilməsi mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Bu səbəbdən, innovativ maliyyə strategiyalarının tətbiqi istiqamətlərini araşdırmaq, beynəlxalq təcrübəni öyrənmək və Azərbaycan reallığında tətbiq imkanlarını dəyərləndirmək xüsusi aktuallıq daşıyır.

İnnovativ maliyyə strategiyaları dedikdə, müəssisə, təşkilat və ya dövlətin maliyyə

fəaliyyətinin effektivliyini artırmaq, rəqabət üstünlüyü əldə etmək, maliyyə dayanıqlılığını təmin etmək məqsədilə yeni texnologiyaların, metodların, biznes modellərinin və alətlərin tətbiqinə əsaslanan maliyyə strategiyaları başa düşülür. Müasir dövrün tələblərinə uyğun innovativ maliyyə strategiyaları adaptivlik və çeviklik, rəqəmsallaşma, dayanıqlılıq, risklərin proaktiv idarə edilməsi, müştəriyönümlülük, integrasiya olunmuş yanaşma və innovasiya mədəniyyəti kimi əsas xüsusiyyətlərlə səciyyələnir.

Əsas mətn

Azərbaycanlı alim, professor Həsənli M. X. qeyd edir ki, innovativ maliyyə strategiyası, şirkətin maliyyə potensialından daha səmərəli istifadəni təmin edən, bazarın dəyişən tələblərinə çevik reaksiya verən və rəqabət üstünlüyü qazandıran kompleks tədbiridir. Bu baxımdan, innovativ maliyyə strategiyaları bir tərəfdən biznesin dayanıqlı inkişafını, digər tərəfdən isə dəyişən xarici mühitə adaptasiyasını təmin etməlidir [3, s.73]. Mustafayev A. R. isə innovativ maliyyə strategiyalarını "maliyyə resurslarının effektiv istifadəsi, maliyyə sabitliyinin təmin edilməsi və uzunmüddətli dəyər yaratmaq məqsədilə tətbiq

olunan yeni yanaşmalar kompleksi" kimi müəyyən edir və vurğulayır ki, müasir dövrdə maliyyə strategiyalarının innovativ xarakter daşması rəqabət üstünlüyünün təmin edilməsinin vacib şərtlərindən biridir [11, s.82].

Innovativ maliyyə strategiyalarının formalaşdırılmasına təsir edən amillər müxtəlif xarakterli olub, həm makro, həm də mikro səviyyədə təzahür edir. Z. F. Məmmədovun və M. A. Abbasbəylinin birgə araşdırmalarında innovativ maliyyə strategiyalarının formalaşmasına təsir edən əsas amillər müəyyən edilmişdir. Onlar haqlı olaraq, həmin amillərin siyahısına texnoloji, iqtisadi, sosial-demoqrafik, ekoloji, siyasi-hüquqi amilləri və rəqabət mühitini aid ediblər [10, s.14]. Təbii ki, burada pandemiyanın təsirləri də nəzərə alınmalıdır.

Rəqəmsal transformasiya prosesləri nəticəsində maliyyə sektorunda baş verən innovativ dəyişikliklər xüsusilə Azərbaycan kimi inkişaf etməkdə olan ölkələr üçün həm mühüm imkanlar yaradır, həm də yeni çağırışlar ortaya qoyur. Bundan əlavə, maliyyə strategiyalarının innovativ xarakter daşması üçün yerli şirkətlər və maliyyə qurumları qlobal trendləri yaxından izləməli, lakin bu zaman milli iqtisadiyyatın xüsusiyyətlərini də nəzərə almalıdırlar.

Son illər fintech sektorunun sürətli inkişafı maliyyə xidmətləri sahəsində inqilabi dəyişikliklərə səbəb olmuşdur. Bu sahədə aparılan tədqiqatlar göstərir ki, fintech şirkətləri ənənəvi maliyyə institutlarının fəaliyyətinə əhəmiyyətli təsir göstərməkdədir. Onların maliyyə bazarına daxil olması rəqabət mühitini kəskinləşdirməklə yanaşı, maliyyə xidmətlərinin çeşidinin genişlənməsinə, keyfiyyətinin yüksəlməsinə və əlçatanlığının artmasına səbəb olmuşdur. Fintech sahəsində müşahidə olunan əsas trendlər aşağıdakılardır:

- ✓ Rəqəmsal bankçılıq və neobank modellərinin inkişafı
- ✓ Ödəniş sistemlərinin innovasiyası
- ✓ Açıq bankçılıq
- ✓ Blokçeyn texnologiyasının maliyyə əməliyyatlarında tətbiqi
- ✓ Süni intellektdən maliyyə qərarlarının qəbulunda istifadə
- ✓ Sığorta sektorunda texnoloji həllərin tətbiqi.

Azərbaycanda fəaliyyət göstərən banklarda rəqəmsal transformasiya prosesi son illərdə sürətlənmişdir. Məmmədov Z. F. və İbadov E. R. tərəfində aparılan araşdırmada araşdırma nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, Azərbaycan banklarının 75%-i rəqəmsal transformasiya strategiyasını prioritet istiqamət kimi müəyyən etmiş və bu istiqamətdə müxtəlif layihələr həyata keçirməkdədir. Onlar qeyd edirlər ki, Azərbaycanda rəqəmsal bankçılığın inkişafı üçün hüquqi-normativ bazanın təkmilləşdirilməsi, informasiya təhlükəsizliyi sistemlərinin gücləndirilməsi və ixtisaslı kadrların hazırlanması xüsusi əhəmiyyət kəsb edir [9, s.16].

Son dövrlərdə dayanıqlı maliyyə prinsiplərinə əsaslanan maliyyə strategiyaları qlobal maliyyə sektorunda əhəmiyyətli trend halına gəlmişdir. Dayanıqlı maliyyə strategiyaları şirkətlərin maliyyə fəaliyyətini ekoloji, sosial və korporativ idarəetmə prinsipləri ilə əlaqələndirməyi nəzərdə tutur. Əliyev Ş. T. qeyd edir ki, dayanıqlı maliyyə praktikasının tətbiqi şirkətlərin uzunmüddətli maliyyə dayanıqlılığını təmin etməklə yanaşı, onların reputasiyasını yaxşılaşdırır, yeni investor auditoriyasını cəlb edir və müxtəlif risk amillərinin təsirini azaldır [2, s.117]. Şübhəsiz ki, maliyyə strategiyalarının tətbiqi artıq qlobal tendensiyaya çevrilmişdir və Azərbaycan şirkətləri də ona uyğunlaşmalıdırlar. Beləliklə, dayanıqlı maliyyə strategiyalarının əsas istiqamətlərinə aşağıdakılar aid edilir:

- “Yaşıl maliyyə” – iqlim dəyişikliyi ilə mübarizəyə və ətraf mühitin qorunmasına yönəldilmiş maliyyə alətləri və investisiyalar;
- Sosial təsirli investisiyalar – sosial problemlərin həllinə yönəlməmiş investisiyalar;
- ESG risklərinin idarə edilməsi – ekoloji, sosial və idarəetmə risklərinin maliyyə qərarlarında nəzərə alınması;
- Dayanıqlılıq hesabatlılığı – maliyyə hesabatlarında ESG göstəricilərinin əks etdirilməsi.

Azərbaycanda dayanıqlı maliyyə praktikaları hələ inkişaf mərhələsindədir. Rüstəmov V. Ə. və Hacıyev N. O. apardıqları araşdırmada müəyyən etmişlər ki, Azərbaycanda ESG prinsiplərinə əsaslanan maliyyə strategiyalarının tətbiqi əsasən iri şirkətlər və beynəlxalq əməkdaşlıq çərçivəsində həyata keçirilən layihələrlə məhdudlaşır. Müəlliflər qeyd edirlər ki, Azərbaycanda dayanıqlı

maliyyənin inkişafı üçün stimullaşdırıcı mexanizmlərin yaradılması, investorların maarifləndirilməsi və hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi zəruridir [12, s.47].

Müasir biznes mühitinin qeyri-müəyyənlikləri və risklərinin artması şəraitində risk əsaslı maliyyə strategiyalarının tətbiqi xüsusi əhəmiyyət kəsb edir. Bu strategiyalar maliyyə qərarlarının qəbulu prosesində risklərin sistemli şəkildə müəyyən edilməsi, qiymətləndirilməsi və idarə edilməsini nəzərdə tutur. Müasir dövrdə maliyyə risklərinin spektri genişlənmiş, ənənəvi risklərə (kredit, bazar, likvidlik riskləri) yeni risk növləri (kiber risklər, iqlim riskləri, reputasiya riskləri) əlavə olunmuşdur. Həmin dəyişikliklər maliyyə strategiyalarında risk idarəetməsinə daha kompleks yanaşmanı zəruri edir. Ona görə də hazırkı dövrdə integrasiya olunmuş risk idarəetmə sistemi stress-testlərin keçirilməsi, riskəsaslı qərarların qəbulu, böhran idarəetmə planlarının hazırlanması və təkmilləşdirilmiş risk hesabatlılığı riskəsaslı maliyyə strategiyalarının əsas elementlərikimi qəbul edilməlidir.

Azərbaycanda risk əsaslı maliyyə strategiyalarının tətbiqi banklar və maliyyə institutları tərəfindən daha geniş şəkildə həyata keçirilir. Professor Sadıqov E. M. qeyd edir ki, Azərbaycan banklarında risk idarəetmə sistemləri son illərdə əhəmiyyətli dərəcədə təkmilləşdirilmiş, Bazel standartlarına uyğunlaşdırılmışdır, lakin qeyri-maliyyə sektorunda fəaliyyət göstərən şirkətlərdə risk idarəetməsi hələ də inkişaf mərhələsindədir və bu sahədə təkmilləşdirilmələrə ehtiyac vardır [13, s.105].

İnkişaf etmiş ölkələrdə innovativ maliyyə strategiyalarının tətbiqi daha geniş yayılmış və sistemli xarakter daşıyır. Bu ölkələrdə maliyyə sektorunda rəqəmsal transformasiya prosesləri daha sürətlə həyata keçirilir, fintech startapları aktiv şəkildə dəstəklənir və dayanıqlı maliyyə praktikalarının tətbiqi stimullaşdırılır. Məsələn, Böyük Britaniyada fintech sektorunun inkişafı üçün xüsusi "Fintech sandboxes" yaradılmış, şirkətlərin innovativ maliyyə həllərini test etməsi üçün əlverişli şərait formalaşdırılmışdır. Almaniyada ESG maliyyəsi sahəsində ciddi tənzimləmə qaydaları tətbiq edilmiş, investisiya fondlarının dayanıqlılıq meyarlarını açıqlaması tələbləri qoyulmuşdur. ABŞ-da isə süni intellekt texnologiyalarının maliyyə sektorunda tətbiqi geniş yayılmışdır.

İnkişaf etmiş ölkələrdə innovativ maliyyə strategiyalarının uğurlu tətbiqi üçün üç əsas amil mühüm rol oynayır: *səmərəli tənzimləyici çərçivə, texnoloji infrastruktur və ixtisaslı kadr potensialı. Bu amillərin* harmonik şəkildə birləşdirilməsi həmin ölkələrdə maliyyə innovasiyalarının daha sürətli tətbiqinə imkan verir.

İnkişaf etməkdə olan ölkələrdə innovativ maliyyə strategiyalarının tətbiqi nisbətən fərqli kontekstdə həyata keçirilir. Bu ölkələrdə maliyyə inklüzivliyinin artırılması, rəqəmsal ödəniş sistemlərinin inkişafı və maliyyə savadlılığının yüksəldilməsi kimi məsələlər prioritet təşkil edir. Məsələn, Hindistanda rəqəmsal ödəniş sistemlərinin inkişafı və maliyyə inklüzivliyinin artırılması istiqamətində ciddi irəliləyişlər əldə edilmişdir. Keniyada mobil pul sistemlərinin tətbiqi nəticəsində əhalinin geniş təbəqələrinin maliyyə xidmətlərinə çıxışı təmin edilmişdir. Çində isə fintech sektoru çox sürətlə inkişaf etmiş, ölkədə rəqəmsal ödəniş sistemləri, P2P kreditləşmə platformaları və digər innovativ maliyyə həlləri geniş yayılmışdır.

M.A.Məmmədliyə görə inkişaf etməkdə olan ölkələrdə innovativ maliyyə strategiyalarının tətbiqi zamanı yerli şəraitin xüsusiyyətləri, infrastruktur məhdudiyyətləri və normativ-hüquqi çərçivə nəzərə alınmalıdır. O, qeyd edir ki, bu ölkələrdə "texnoloji sıçrayış" fenomeni müşahidə olunur, başqa sözlə, ənənəvi maliyyə infrastrukturunun olmadığı bölgələrdə birbaşa rəqəmsal maliyyə xidmətləri tətbiq edilir.

Beynəlxalq təcrübənin təhlili Azərbaycan üçün bir sıra faydalı praktika və yanaşmaları müəyyən etməyə imkan verir. Azərbaycanda maliyyə sektoru son illərdə əhəmiyyətli transformasiya prosesləri yaşamaqdadır. Bu transformasiyanın əsas istiqamətləri maliyyə bazarlarının inkişafı, bank sektorunun sağlamlaşdırılması, rəqəmsal ödəniş sistemlərinin təkmilləşdirilməsi və maliyyə inklüzivliyinin artırılmasıdır.

Son dövrlərdə Azərbaycanın maliyyə sektorunda aparılan islahatlar nəticəsində bank sektorunun sabitliyi və dayanıqlılığı artmış, maliyyə vasitəçiliyinin səmərəliliyi yüksəlmişdir. Eyni zamanda ölkədə makroiqtisadi sabitliyin təmin edilməsi, büdcə-vergi siyasətinin təkmilləşdirilməsi və neft gəlirlərinin səmərəli idarə edilməsi istiqamətində atılan addımlar maliyyə

sektorunun dayanıqlı inkişafı üçün əlverişli şərait yaratmışdır.

Aparılan tədqiqatlar göstərir ki, Azərbaycan banklarının 65 faizi rəqəmsal transformasiya strategiyasını hazırlamış və tətbiq etməkdədir. 2023-cü Yerli bankların 8 faizi isə növbəti 3-5 il ərzində rəqəmsal transformasiyanı əsas prioritet kimi müəyyən etmişdir. Lakin kiçik və orta bankların maliyyə və texnoloji imkanlarının məhdudluğu onların rəqəmsal transformasiya prosesində çətinliklərlə üzləşməsinə səbəb olur.

Əvvəldə qeyd edilənlər əsasında Azərbaycanda innovativ maliyyə strategiyalarının tətbiqi prosesində bir sıra problemlərin müşahidə olunduğunu vurğulamaq olar. Araşdırmalar bu problemlərin aşağıdakı kimi qruplaşdırılmasına əsas verir:

- İnstitusional problemlər – maliyyə bazarlarının zəif inkişafı, maliyyə vasitəçiliyinin aşağı səviyyəsi, kapital bazarlarının məhdudluğu;
- Tənzimləyici problemlər – innovativ maliyyə həlləri üçün adekvat tənzimləyici çərçivənin olmaması, bəzi hallarda normativ bazanın köhnəlməsi;
- Texnoloji problemlər – rəqəmsal infrastrukturun qeyri-bərabər inkişafı, kiber təhlükəsizlik risklərinin artması;
- Maliyyə savadlılığı problemləri – əhəlinin maliyyə savadlılığının aşağı səviyyəsi, yeni maliyyə alətləri və texnologiyaları haqqında məlumatlılığın məhdudluğu.

Azərbaycanda innovativ maliyyə strategiyalarının tətbiqi perspektivləri qlobal trendlər, ölkənin maliyyə sektorunun inkişaf səviyyəsi və strateji prioritetlər nəzərə alınmaqla müəyyən edilməlidir. İbadov E. R. və Mustafayev A. R. birgə araşdırmalarında Azərbaycan üçün innovativ maliyyə strategiyalarının inkişafının aşağıdakı perspektiv istiqamətlərini müəyyən etmişlər [5, s.52]:

1. Rəqəmsal bankçılığın genişləndirilməsi – bank xidmətlərinin tam rəqəmsallaşdırılması, rəqəmsal identifikasiya sistemlərinin tətbiqi;
2. Açıq bankçılıq standartlarının tətbiqi – maliyyə məlumatlarının təhlükəsiz mübadiləsi üçün API-lərin standartlaşdırılması;
3. Dayanıqlı və “yaşıl maliyyə”nin inkişafı – yaşıl istiqrazların buraxılması, ESG investisiya prinsiplərinin tətbiqi, dayanıqlılıq hesabatlılığının təşviqi;

4. Kiçik və orta sahibkarlıq üçün alternativ maliyyələşmə mənbələrinin yaradılması – P2P kreditləşmə platformaları, mikromaliyyələşmə;

5. Maliyyə inklüzivliyinin artırılması – əhəlinin bütün təbəqələrinin maliyyə xidmətlərinə çıxışının təmin edilməsi, maliyyə savadlılığının yüksəldilməsi.

Həsənli M. X. və Məmmədli M. A. qeyd edirlər ki, Azərbaycanda innovativ maliyyə strategiyalarının uğurlu tətbiqi üçün dövlət-özəl sektor əməkdaşlığı çərçivəsində kompleks yanaşma tələb olunur. Onlar bu yanaşmanın aşağıdakı tərkib elementlərini fərqləndirirlər:

a. *İnnovativ maliyyə həllərinin təhlükəsiz şəraitdə test edilməsi üçün platformanın təşkili;*

b. *İnfrastruktur layihələrinə investisiyaların artırılması* – rəqəmsal ödəniş infrastrukturunu, genişzolaqlı internet və rəqəmsal identifikasiya sistemlərinin inkişafı;

c. *İnnovativ maliyyə təhsilinin gücləndirilməsi* – universitetlərdə fintech, blokçeyn, süni intellekt kimi sahələrdə təhsil proqramlarının təşkili;

d. *Beynəlxalq əməkdaşlığın genişləndirilməsi* – qabaqcıl ölkələrin təcrübəsinin öyrənilməsi və adaptasiyası [4, s.126].

Aparılan tədqiqatlar nəticəsində müəyyən edilmişdir ki, müasir dövrdə innovativ maliyyə strategiyalarının tətbiqi şirkətlərin və ölkələrin rəqabət qabiliyyətinin artırılması, maliyyə dayanıqlılığının təmin edilməsi və dəyişən bazar şəraitinə adaptasiyası üçün mühüm əhəmiyyət kəsb edir. İnnovativ maliyyə strategiyaları bir tərəfdən rəqəmsal texnologiyaların tətbiqi ilə maliyyə proseslərinin effektivliyinin artırılmasını, digər tərəfdən isə dayanıqlı inkişaf prinsiplərinə uyğun maliyyə qərarlarının qəbulunu nəzərdə tutur. Qlobal təcrübənin təhlili göstərir ki, inkişaf etmiş ölkələrdə innovativ maliyyə strategiyaları daha sistemli şəkildə tətbiq edilir və rəqəmsal transformasiya prosesləri daha sürətlə həyata keçirilir. İnkişaf etməkdə olan ölkələrdə isə innovativ maliyyə strategiyalarının tətbiqi zamanı maliyyə inklüzivliyinin artırılması, infrastruktur məhdudiyyətlərinin aradan qaldırılması və normativ-hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi kimi məsələlər prioritet təşkil edir.

Rəqəmsal bankçılıq və ödəniş sistemlərinin inkişafı üçün normativ-hüquqi bazanın təkmilləşdirilməsi də prioritet istiqamətlərdən biri

olmalıdır. Bundan əlavə, maliyyə texnologiyaları sahəsində təhsil və tədris proqramlarının genişləndirilməsi ixtisaslı kadr potensialının formalaşdırılması üçün zəruridir. Kiçik və orta sahibkarlıq üçün alternativ maliyyələşmə mənbələrinin yaradılması iqtisadi inkişafı dəstəkləyəcək, maliyyə inklüzivliyinin artırılması və maliyyə savadlılığının yüksəldilməsi isə əhəlinin maliyyə xidmətlərindən daha səmərəli istifadəsinə imkan verəcəkdir.

Nəticə

Yekun olaraq qeyd etmək lazımdır ki, Azərbaycanda innovativ maliyyə strategiyalarının uğurlu tətbiqi ölkənin maliyyə sektorunun dayanıqlı inkişafına, qeyri-neft sektorunun şaxələndirilməsinə və iqtisadi artımın davamlılığına əhəmiyyətli töhfə verə bilər. Bu məqsədlə, dövlət qurumları, maliyyə institutları, biznes subyektləri və elmi-tədqiqat mərkəzləri arasında əməkdaşlığın gücləndirilməsi, beynəlxalq təcrübənin öyrənilməsi və yerli şəraitə adaptasiyası xüsusi əhəmiyyət kəsb edir.

ƏDƏBİYYAT SIYAHISI

1. Əhmədov F. N., Bayramov A. İ. (2023). Qlobal maliyyə strategiyalarının Azərbaycan reallığında tətbiqi perspektivləri. Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Elmi Xəbərləri, 11(2), 45-61.
2. Əliyev Ş. T., Quliyev F. Ş. (2023). Azərbaycanda innovativ maliyyə strategiyalarının tətbiqi: problemlər və perspektivlər. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Xəbərləri. İqtisadiyyat seriyası, 2, 112-123.
3. Həsənlı M. X. (2021). İnnovativ maliyyə strategiyalarının formalaşdırılmasının nəzəri-metodoloji əsasları. İqtisad elmləri: nəzəriyyə və praktika, 2, 67-82.

4. Həsənlı M. X., Məmmədli M. A. (2023). Azərbaycanda innovativ maliyyə strategiyaları: dövlət-özl sektor əməkdaşlığı çərçivəsində yanaşma. "İqtisadiyyat və İdarəetmə" Elmi-Nəzəri Jurnal, 37(3), 115-131.
5. İbadov E. R., Mustafayev A. R. (2023). Azərbaycanda fintech ekosisteminin formalaşdırılması: strateji prioritetlər və perspektivlər. Kooperasiya, 3(70), 45-57.
6. İsmayilov V. Ə. (2023). Müasir maliyyə strategiyalarında risk idarəetməsinin rolu. Audit, 3, 34-47.
7. Qasimov A. C. (2022). İnkişaf etmiş ölkələrdə innovativ maliyyə strategiyalarının tətbiqi təcrübəsi. Azərbaycan Vergi Jurnalı, 4, 123-138.
8. Məmmədli M. A. (2023). İnkişaf etməkdə olan ölkələrdə innovativ maliyyə strategiyalarının tətbiqi xüsusiyyətləri. "Maliyyə və Uçot" jurnalı, 3, 55-68.
9. Məmmədov Z. F. (2022). Azərbaycanın maliyyə sektorunun transformasiyası: çağırışlar və perspektivlər. İqtisad elmləri: nəzəriyyə və praktika, 1, 5-22.
10. Məmmədov Z. F., Abbasbəyli M. A. (2023). İnnovativ maliyyə strategiyalarının formalaşmasına təsir edən əsas amillər. Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Elmi Xəbərləri, 11(1), 5-21.
11. Mustafayev A. R. (2022). İnnovativ maliyyə strategiyalarının formalaşdırılmasının konseptual əsasları. Kooperasiya, 2(65), 77-89.
12. Rüstəmov V. Ə. (2023). Azərbaycanda maliyyə strategiyalarının innovativ inkişafı: çağırışlar və imkanlar. Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin Elmi Xəbərləri, 11(3), 38-52.
13. Sadıqov E. M. (2023). Azərbaycanda maliyyə risklərinin idarə edilməsi təcrübəsi: bank sektoru nümunəsində. "İqtisadiyyat və İdarəetmə" Elmi-Nəzəri Jurnal, 37(2), 98-112.

Айнур Теймур кызы ЗЕЙНАЛОВА

Азербайджанский Государственный Экономический Университет, старший преподаватель

INNOVATIVE FINANCIAL STRATEGIES AND DIRECTIONS OF THEIR APPLICATION

Резюме

В условиях углубления процессов глобализации и стремительного развития цифровых технологий внедрение новых форм финансового менеджмента, обеспечение финансовой устойчивости

и управление финансовыми рисками становятся актуальными вопросами. В этой связи необходимо изучить направления формирования и внедрения инновационных финансовых стратегий, а также возможности применения передового международного опыта в реалиях Азербайджана. Результатом должна стать подготовка предложений и рекомендаций по совершенствованию финансовых стратегий.

В представленной научной статье рассматриваются направления применения инновационных финансовых стратегий в соответствии с требованиями современной эпохи, их формирование и эффективное управление.

Ключевые слова: инновационное развитие, финансовая стратегия, риск, управление, цифровая трансформация, «зеленые финансы»

Aynur Teymur gizi ZEYNALOVA

Azerbaijan State University of Economics, senior lecturer

INNOVATIVE FINANCIAL STRATEGIES AND DIRECTIONS OF THEIR APPLICATION

Summary

In a context where globalization processes are deepening and digital technologies are rapidly developing, the application of new forms of financial management, ensuring financial stability and managing financial risks are in the spotlight as urgent issues. In this regard, it is necessary to study the directions of formation and application of innovative financial strategies, as well as the possibilities of applying advanced international experience in the reality of Azerbaijan. The result obtained should consist of the preparation of proposals and recommendations for improving financial strategies.

The presented scientific article considers the directions of application of innovative financial strategies in accordance with the requirements of the modern era, the issues of their formation and effective management.

Keywords: innovative development, financial strategy, risk, management, digital transformation, “green finance”